Nebr State Hist-Socy

Danskeren.

„Danskeren" udkommer hver Onsdag og Lördag

Lördags=Udgave.

„Danskeren" koster kun $1.50 per Aargang.

Nr. 39 | Blair, Nebr., Lørdag d. 17. Maj 1902. | 11te Aarg.

La Soufriere regner Ild paa St. Vincent.

I 10 Dage har Vulkanen raset.

En Indianerstamme udslettet af Jorden

Øen St. Vincent, som ligger ca. 100 Mil syd for Martinique har fra den 7. Maj og i de 8 paafølgende Døgn gennemgaaet en veritabel Ilddaab, og Tusinder af Mennesker er omkomne.

Vulkanen paa Øen, Morne Soufriere har været i Virksomhed i 9 Dage og udsendt Regn af Aske og Ild og Strømme af Lava, som bogstavelig talt har gjort den nordlige Halvdel af den lille frugtbare Ø til en øde uddød Ørken, idet Asken og Lavaen har lagt sig som en tyk Skorpe, der ingen Steder er tyndere end to Fod, over alt Planteliv.

Den gamle Vulkan, som rager 4,048 Fod over Havfladen, og kan ses i en Afstand af 50 Mil paa en klar Dag, har været rolig i de sidste 90 Aar. Nu og da har det rumlet i dens Indre, men ingen tænkte paa, at den mere vilde bryde ud. I Aaret 1812 tillukkede Krateret sig, og en Sø dannede sig i det.

Omtrent to Uger før Udbruddet begyndte det imidlertid at buldre paa en særegen Maade i Bjergets Indre. Den 5te Maj lagdes Mærke til, at Søen i det gamle Krater boblede og sydede, og umaadelige Styer af Damp hævede sig op derfra.

Den buldrende Larm i Bjerget tiltog, og om Eftermiddagen rystede Bjerget, og en Række Jordstælv mærkedes over hele Øen. Om Natten spillede blaalige Flammer op omkring Vulkanens Top, medens Bulderet fra det indre stadig fortsattes. Folk saa og hørte i Under og Skræk, men flygtede ikke, uagtet den givne Advarsel, og Onsdag Middag aabnede Bjerget sig og sendte seks glødende Lavastrømme ned over Bjergets Sider; samtidig knitrede Lynene fra Skyerne, en vedholdende rullende Torden blandede sig med de uhyggelige Lyde fra Bjerget og forhøjede end mere Rædselen hos de nu for seni flygtende Beboere.

Saaledes fortsattes indtil Tirsdag Morgen, da Vulkanen ændrede sin Fremgangsmaade lidt. En kulsort Søjle stød pludselig op fra Bjerget, hævede sig lodret op i Luften ca. 8 Mil, begyndte saa at sprede sig og lægge sig over Byen, saa der blev mørt som Natten ved højlys Dag. Den opfyldte Luften med giftige Gasarter, saa det var næsten en Umulighed at aande, og mange blev kvalt af Gasdunster, før de naaedes af den brændende Lava.

Indbyggerne troede at hele Øen var indviet til Ødelæggelse, og Torsdag Nat tilbragtes i Bøn. Mørket var uigennemtrængelig, undtagen naar Flammerne fra Vulkanen gjorde lyst som midt om Dagen.

Jorden rystede uafbrudt. Stene, Lava og Aske regnede ned uafladelig, saa skrækkelig var Larmen, at det syntes som om hele Jorden var ved at splittes.

Om Fredagen sagtnede det lidt af. Larmen aftog, og Stenregnen ophørte, men Lavastrømmen vedblev. En Del af de modigste vovede sig ud for at undersøge Tilstanden. Overalt mødte de Død og Ruin. Alt Planteliv var begravet under Aske og Lava, en Indianerstamme, Kariberne, som beboede Distriktet lige ved Foden af Vulkanen, var helt udslettet, der findes, saa vidt vides ikke en eneste overlevende. De var Hedninger og Ildtilbedere, og en gammel indianst Profeti, at Kariberne engang skulde ofres til „Ildguden", synes nu at være gaaet i Opfyldelse.

Overalt, som i St. Pierre, møder Øjet Død. Ligene dækker Gaderne og fylder Husene, og Pest synes uundgaaelig fra den gruelige Stank de udbreder. Over Tusinder er saaledes fundne, og man ved ikke, hvor mange der ligger begravet under Lag af Aske. Kingston er undsluppen. Byen Georgetown har faaet haardest Medfart.

Skrækkelig er Vandmangelen. Den endnu gasfyldte Luft bibringer en vedholdende Tørst, og mange vil omkomme, hvis ikke Hjælpen snart indfinder sig.

Den store Ulykke.

Hjælpen kommer.

Paris, Maj 15. — Det amerikanske Handelskammer havde sammenkaldt Møde i Dag for at træffe Foranstaltninger til Hjælp for Martinique; $2,400 blev subskriberet i faa Minutter, og Beslutning vedtoges om at oversende den franske Regering Udtryk for Deltagelse. En Komite nedsattes.

* * *

Paris, Maj 15. — Præsident Krüger sendte Præsident Loubet et Telegram for sin Deltagelse i Frankrigs Ulykke, ledsaget af en Veksel paa 800 Francs. Han beklagede, at Forholdene var af den Bestaffenhed, at han ikke kunde give mere.

* * *

Rom, Maj 15. — Kong Victor Emmanuel og Paven har begge sendt Præsident Loubet Telegrammer med Udtryk for sin Deltagelse i Martinique-Ulykken, og Kongen sendte tillige 25,000 Francs; Paven 20,000.

* * *

Berlin, Maj 15. — Berlin er den første By, som har sendt Bidrag til de Nødlidende i Martinique. Byraadet bevilgede i Dag enstemmigt 40,000 Mark hertil.

* * *

London, Maj 15. — Kolonialministeriet har modtaget Telegram fra Øen Mauritius med Løfte om Hjælp til Martinique til Tak for, hvad denne Ø gjorde for Mauritius i 1892.

* * *

Paris, Maj 15. — Præsident Loubet har givet 100,000 Francs til de Nødlidende i Martinique. Den af Kolonialministeren i Dag aabnede Subskription har allerede indbragt 152,402 Francs.

Mont Pelee udspyr endnu Aske.

Fort de France, Mart. — Vulkanen her er endnu langtfra kommen i Ro. Aske kastes stadig ud fra Krateret, og det buldrer truende i Bjergets Indre.

St. Pierre kan nu betrædes. Stanken fra de døde Legemer er grufuld.

Et Krigsstab er sendt dertil for at undersøge Ruinerne og brænde de døde.

Flere Stibe er ankomne med Proviant og anden Hjælp.

Jordskælv paa St Thomas.

Washington, D. C., Maj 15. — Fra St. Thomas i Dansk Vestindien, modtog Flaadedepartementet et Telegram, som meddeler, at et voldsomt Jordskælv forefaldt over Øen om Eftermiddagen den 13de Maj.

Nebraskas Vulkan.

Ponca, Nebr., Maj 14. — Folk i Ponca har med blandede Følelser lagt Mærke til, at Mount Jona, som ligger i Nærheden, har taget fat med fornyet Kraft at udsende Gasdunster og Røg, som om den vilde tage Eksempel efter sit frygtelige Søstenpar, Mount Pelee og Soufriere; og mange havde saa smaat begyndt at tænke paa Flugt, især da Rædselsbudskabet fra Martinique kom dem for Øre. Imidlertid har man ikke hørt til noget siden Tirsdag Morgen, og Skrækken har lagt sig.

Man kender ikke den egentlige Aarsag til Forstyrrelserne, men antager, at de hidrører fra, at et Underlag af Kalkformation bliver ophedet ved at komme i Berøring med Fugtigheden.

Frygt for Udbrud.

San Juan, Maj 15. — Fra Porto Ricos Sydside telegraferes, at tætte Røgskyer fordunkler Synskredsen, og at Havet i Dag pludselig veg over 100 Fod tilbage. Her er en forfærdelig Hede.

* * *

Paris, Maj 15. — Et Telegram fra Neapel erklærer, at den berømte Vulkan Vesuv viser Tegn til Udbrud. Lavaen flyder fra Krateret paa Pompeiis Side, og fra Tid til anden kastes rødglødende Slagger op i Luften.

Krigen i Syd Afrika.

London, Maj 15. — I Henhold til General Kitcheners Indberetning er Boergeneral Delareys Stridskræfter, siden han den 8de Marts tog General Methuen til Fange, blevet formindsket med 860 Mand, dels fangne af Englænderne, dels faldne i forskellige Træfninger.

Der er intet Nyt angaaende Fredsslutninger.

Moderne Love.

Peking, Maj 15. — Et kejserligt Edikt udnævner Wu Ting Fang, Kinas Minister for de Forenede Stater, og Sheng Chia Peng, til at forestaa Udarbejdelse af en kinesisk Lovsamling, der skal føre Retstilstanden i moderne Spor.

En Demonstrations=Strejke.

Stockholm, Maj 15. — En almindelig Demonstrations=Strejke for Stemmeretsagen blev udført i Overensstemmelse med Programmet, og Nedlæggelsen har været praktisk talt fuldstændig fra i Morges. Hverken Sporvogne, Dampskibe eller Vognmandskøretøjer for Personer eller Gods er i Arbejde. Fabrikker og Værksteder staar stille. Bogtrykkerne har ogsaa sluttet sig til Strejken, som utvivlsomt vil holdes gaaende i de 3 Dage, mens Rigsdagens Debat over Stemmeretsforslaget varer.

Garnisonerne i alle større Byer er forstærkede, især i Stockholm. Men man frygter ikke Oploø, medmindre Politiet opirrer Folket.

Gasværkerne vil standse i Morgen. Denne nationale Strejke vil kun vare i tre Dage, men Arbejderpartiet venter, at den skal influere stærkt paa Rigsdagens Stemning.

Dansk=Amerikansk.

Den i Chicago saa afholdte og højagtede Mrs. Christiane Marie Gottlieb, i den sidste Mennestealder kendt som „Gamle Mrs. Gottlieb", afgik i Fl. „Chicago Posten" Onsdag den 7. Maj ved Døden, 81 Aar gammel. Den Afdøde, der var en sjælden elskværdig Personlighed, var født i Helsingør, Danmark, og kom med sin Mand, Lauritz Christian Gottlieb, her til Landet og til Chicago akkurat 8 Dage før den store Chicago Ildebrand. Mr. Gottlieb døde for ca. 10 Aar siden, og sine sidste Leveaar tilbragte Mrs. Gottlieb i sin Datters, Mrs. Anna G. Armstrongs, Hjem. Hun var en ualmindelig højhjertet og begavet dansk Kvinde, hvis Hjerte slog varmt for alt godt og ædelt, og hvis Haand altid var aaben, naar det gjaldt at hjælpe og lindre Sorg og Nød. Mrs. Gottlieb efterlader sig 6 voksne Børn, alle i gode Livsstillinger.

Svensk=dansk=amerikansk Smør. I Minnesota har i det sidste Aar været afholdt maanedlige Præmieæstninger for Smør fra Statens forskellige Mejerier. En Mængde af Statens skandinaviske Mejerister deltog i Konkurrencen. Guvernør Van Sant udsatte som en afsluttende Præmie en Guldmedaille, værd $100, til den Mejerist, som opnaaede det højeste gennemsnitlige Antal Points. Vinderen blev John Fridner i Strout, Minn. Han er svensk af Fødsel, men har lært Mejeriet i Danmark i tre Aar; han har vundet en Mængde Medaljer her i Landet for sit Smør. Af andre Landsmænd blandt dem, der har et højt Pointtal, er H. P. Søndergaard, Litchfield, og W. Lund, Forest City, vilde vistnok vundet Guvernørens Medalje, da han havde højeste Gennemsnit for 11 Maanedskonkurrencer; men uheldigvis gik han ud af Konkurrencen for sidste Maaned. Af de 25 Konkurrenter, som fik over 94 Points, er efter Navnene at dømme, de 16 Skandinaver.

Han brugte Kniv. Sioux Falls, S. D., 14de Maj. — Wilhelm Petersen, en Farmer nær Viborg, havde forleden paa Viborgs Gader et Slagsmaal paa Knive med Arbejder Anton Sørensen og mishandlede ham paa det skrækkeligste. Sagen vil komme for Retten om nogle Dage.

Da Mrs. Petersen er ved Statens Sindssygeasyl, og Petersens har tre Børn, blev det besluttet at sende dem til Orphans Home i Sioux Falls. Men saa tilbød nogle af Petersens Naboer sig at tage sig af Børnene, og de fik dem.

Pastor Chr. P. Petersen har modtaget Kaldelsen fra Menigheden i West Denmark, Wis. Han holder Bryllup i København den 3die Juni, og afrejser Dagen efter til Amerika.

Den danske Krydser „Valkyrien", Kapt. Holm, som i Vinter har haft Station ved St. Thomas, dansk Vestindien, blev beordret til Martinique for at yde Hjælp til den hjemsøgte Befolkning. I et Telegram fra Fort de France hedder det, at „Valkyrien" og den franske Krydser „Souchet" i Søndags havde taget 1,500 Mennesker om Bord fra forskellige Punkter paa Kysten og bragt dem i Sikkerhed i Fort de France.

En blandt Landsmændene i Ottawa, Can., bekendt Skikkelse, Mr. John Mercer, afgik i Ugens Begyndelse ved Døden, skriver „Danebrog". Den Afdøde havde i sin Ungdom flakket viden om og havde bl. a. ogsaa besøgt de skandinaviske Lande. I sine Velmagtsdage var han ofte hjælpsom overfor Nykommere og flere Danske har haft ham at takke for deres Start i Canada.

Thorvaldsen. „Little Journeys to the Homes of Eminent Artists" er Titlen paa en Række Afhandlinger, der udgives fra „The Roycroft Shop", East Aurora, N. Y.

April Nummeret af denne Række vil indeholde en „lille Rejse" til Bertel Thorvaldsen, af Elbert Hubbard, skriver J. Chr. Bay i „Dannevirke". Dette Arbejde, som baade er skrevet af en overordenlig talentfuld Forfatter og udgaar fra Amerikas fineste Bogtrykkeri („The Roycroft Shop"), burde være selvskreven til en Plads i mange danske Hjem. Det ledsages af et Billede af den store Kunstner og vil koste 25 Cts.

Sønderjydsk Forening. En Forening af dette Navn blev stiftet sidste Vinter paa den danske Kirkes Samfunds=Skole i Des Moines, Ja., med det Formaal, at støtte Sønderjyderne i deres Kamp for at bevare Folkearven: Modersmaal, Folkemindet og Fædrelandskærlighed, saa den ubestaaren kan overgives til den yngre Slægt, der skal tage Landet i Arv, skrives af en Indsender til „Dannevirke". Medlemmerne af denne Forening betaler et aarligt Bidrag af en Dollars; disse Medlemsbidrag gaar dels til Uddeling af sønderjydsk Litteratur, dels til Støtte for Sprog= og Skoleforeningen i Sønderjylland. Frivillige Bidrag sendes derimod alle til Støtte for een af sidstnævnte Foreninger.

Past. Th. Knudsen, Nysted, har i Flg. „Dann." i denne Maaned taget Ophold ved Statsuniversitetet i Madison, Wis., hvor han hører paa Forelæsninger og tager Undervisning i Engelsk.

Pastor P. Eriksens Helbred har i længere Tid været mindre godt, og der synes desværre for Tiden snarere at være Tilbage= end Fremgang med Hensyn til hans Sundhedstilstand, skriver „Dann."

Dansk Veteran død. En gammel, brav Landsmand, Hans Henningsen, Green Valley, Wis., der den 9. Maj skulde have fejret sit Guldbryllup, afgik pludselig ved Døden den 2den Maj, og Indbydelserne, som allerede var udstedt til Guldbryllupet, maatte i Stedet forandres til Begravelsen. Afdøde, som blev 77 Aar gl., deltog med Hæder i Krigen '48—'49—'50. Han kom til Amerika i 1866, og har siden uafbrudt drevet sin Farm i Wisconsin. Han er en Broder til Skomager Erik Henningsen i Omaha, og efterlader sig foruden Kone og 6 Børn, 32 Børnebørn og 2 Børnebørnsbørn. Begravelsen fandt Sted under stor Deltagelse.

Gennomination. Hr. Niels Juul blev i Flg. „D. D. P." i forrige Uge nomineret til Genvalg for Staten Illinois' Senat.

Racine Nyheder.

(„Folkets Avis".)

Clarense Petersen, den 16=aarige Søn af Sigwald Petersen og Datterson af gamle Hansen i Hansens Park, kom ulykkelig af Dage i Chicago i f. Uge, idet han blev kørt over og dræbt af et Northwestern Træn paa Kinzie Str. Otte Dage i Forvejen havde han været her i Byen paa Besøg hos sin Moder, men var atter vendt tilbage til Chicago for at søge Arbejde, da Ulykken ramte ham. Jernbaneselskabet gav $150 til Bestridelse af Begravelsen, og Liget blev derfor ført her til Byen for at jordfæstes. Begravelsen fandt Sted i Søndags fra Moderens Hjem i Hansens Park.

— Christ Olsen, der er Modelsnedker ude ved Hurlbuts, rejste i f. Uge en Tur til Danmark i Følge med sin Datter Ellen, der vil blive hjemme hos sine Slægtninge et helt Aar, hvorimod Mr. Olsen agter at komme tilbage i Løbet af en tre Maaneders Tid. Maler Carl Larsens Hustru og to Børn gjorde ogsaa Følge til Danmark og vil blive derhjemme indtil Manden henter dem til Efteraaret.

— Jakob A. Riis fra New York, den berømte dansk=amerikanske Journalist, Forfatter og Sociolog, som holdt Foredrag i „Association Hall til Indtægt for det danske Hospital, var efter Foredragets Slutning Gæst hos Foreningen „Dania", der havde foranstaltet en Banket til hans Ære.

— Den danske Kolonis har faaet Byggefeber. Adam Mikkelsen er lige flyttet ind i sit ny elegante Hjem paa Flett Ave. Carsten Jørgensen har under Opførelse en Villa til $3000 paa Holmes Ave., og C. P. Maibohm og Andrew Anderson lader hver opføre et flot Vaaningshus paa Boyd Ave.

— Bestyrelsen for den dansk=amerikanske Højskole, som er under Opførelse ude i Kinzie Park, har besluttet at give den Navnet „Luther College", og det er Meningen at Pastor Jensen ved Emaus Kirken skal være dens midlertidige Forstander. Man haaber at den kan begynde i September Maaned med 100 Elever.

— James Petersen, tidligere bosiddende her i Byen, er afgaaet ved Døden i Kenosha. Hans Lig blev ført her til og begravet.

At kurere en Forkølelse i en Dag,

brug Laxative Bromo Quinine Piller. Alle Apotekere tilbageleverer Pengene, hvis dette Middel svigter. Ægte. G. W. Groves Navnetræk er paa hver Æske. 25c.

Sidste Nyt.

En Million gaar op i Luer.

Chicago, Maj 16. — Ild udbrød i Armour & Co. Slagterier, og 29 Personer blev slemt forbrændt, syv af dem saaledes, at Døden vil paafølge om kort Tid. Kompagniet taber henved $1,000,000.

Ilden opstod i Smelteriet, idet tre Fedtbeholdere eksploderede; man ved ikke, hvad foraarsagede Eksplosionen. Bygningerne var nye, just fuldførte, og en Mængde kostbart Maskineri taget i Brug.

Imidlertid var alt godt assureret.

Frygter et nyt Udbrud.

St. Thomas, Maj 16. — Et Telegram herfra fra Øen St. Lucia meddeler, at den amerikanske Krydser „Potomac" er ankommen dertil fra St. Vincent. La Soufriere er nu rolig, men Rædselen herster paa Øen, og man frygter et nyt Udbrud.

2000 er døde, og 5000 af Øens Beboere er blottede for de nødvendigste Livsfornødenheder.

Hele Karaibdistrittet er dækket af Lava og Aske. Kun Træstoppene rage frem.

Fra Martinique meddeles, at Mont Pelee er endnu virksom, og en ny Vulkan er brudt ud paa Nordsiden af Bjerget.

Maa ikke købe Kød.

New York, Maj 16. — Kødpriserne har naaet en saadan Højde i New York, at Folk har tabt Taalmodigheden, og udenfor Kosher Slagterbutikkerne har der i de sidste Dage været ligefrem Oploø, idet man har forsøgt at forhindre Folk fra at købe Kød. Det er især Jøderne, som er forbitrede, og ved et Massemøde af jødiske Kvinder blev det bestemt at boycotte Kødhandlerne, saalænge de nuværende høje Priser vedvarede.

Denne Beslutning fandt villig Tilslutning fra de mindre bemidlede Side. Det blev nødvendigt at forøge Byens Politistyrke med 500 Mand.

Skal hænges.

Lewis G. Toombs, som er funden skyldig i Mord paa Pigen Carrie Larsen, er dømt til at bøde med Livet den 13. Juni.

Som det erindres, lokkede Toombs den unge Pige om Bord paa Flodbamperen „Peerless", hvor han i koldt Blod myrdede hende, fordi hun ikke vilde føje sig efter ham.

En vældig Plan.

Hazelton, Pa., Maj 16. — Minearbejderne, der som bekendt er paa Strejke, har undfanget en vældig Plan, ved Tanken om hvilken de fornøjet gnider sig i Hænderne og ser Fremtiden rødt i rødt og hele de For. Staters Handel og Industri saa at sige i deres Hænder. Den gaar ud paa at sammenkalde en speciel national Konvention af alle Staternes Kulminearbejdere, faa dem til at strejke alle som en, baade de organiserede og ikke=organiserede, og saaledes standse alt Minearbejde. Denne Fremgangsmaade vilde om kort Tid virke hæmmende paa al Fabriksarbejde, Jernbaner o. s. v., og hele Landet vilde lide under det. Et Spørgsmaal er det nu, om Strejkerne faar Lov at føre denne kolossale Plan igennem uden Indgriben fra Autoriteternes Side.

Lærer søges.

Emaus Menighed, Racine, Wis., søger en troende Lærer for dens dansk=engelske Børneskole. Læreren maa, foruden at kunne undervise i Dansk, tillige kunne give Undervisning i Engelsk svarende til de tre first Grades of the public schools.

Lønnen er 400 Dollars om Aaret.

Læreren ønskes straks eller senest 1. Juli.

Ansøgere bedes indgive deres Ansøgning til undertegnede inden 17. Maj.

Paa Emaus Menigheds Skoleraads Vegne,
C. H. Jensen,
1130 Mound Ave., Racine, Wis